

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, în sensul introducerii unui punct suplimentar la art.1 din lege, prin care se va institui obligativitatea prezenței la urme a cetățenilor români cu drept de vot

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, în sensul introducerii unui punct suplimentar la art.1 din lege, prin care se va institui obligativitatea prezenței la urme a cetățenilor români cu drept de vot, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP 168 din 21.04.2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.48(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare completarea art.1 din Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, în sensul instituirii obligativității prezenței la urne a cetățenilor români cu drept de vot și a unei contravenții, în cazul neprezentării acestora.

Prin natura sa, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, împrumutând acest caracter de la legea asupra căreia realizează intervenția legislativă, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.a) din Constituția României, republicată.

În aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituție, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Dreptul de vot, prevăzut în art.36 din Constituție, alături de dreptul de a fi ales prevăzut de art.37, se înscrie în categoria **drepturilor politice**.

Sub acest aspect, menționăm că dreptul de vot, ca de altfel toate celelalte drepturi politice recunoscute de legiuitorul constituant cetățenilor, sunt **drepturi subiective, fundamentale ale persoanei fizice** și, ca orice drept subiectiv, el poate să fie exercitat sau să nu fie exercitat de către titular, această opțiune fiind de esența oricărui drept subiectiv.

Dacă s-ar reglementa obligația juridică a cetățenilor de a-și exercita acest drept, așa cum se propune prin proiectul de lege, ar însemna ca **dreptul de vot**, statuat prin normă constituțională, să fie „transformat”, prin normă de nivel inferior, într-o **obligație de vot**, încălcându-se, astfel, principiul constituțional al ierarhiei normelor juridice. Ca atare, având în vedere că legiuitorul constituant nu a reglementat și obligația exercitării acestuia, rezultă **neconformitatea propunerii legislative cu prevederile și principiile Constituției**. O eventuală reglementare în sensul propus nu s-ar putea face decât printr-o lege de revizuire a Constituției, caz în care ar urma ca dreptul de vot să fie, eventual, înscris la capitolul privind „Îndatoririle fundamentale”.

3. În același sens sunt și dispozițiile art.81 alin.(1) din Constituție, potrivit cărora Președintele României este ales prin vot universal, egal, direct, secret și **liber exprimat**.

4. În ceea ce privește exceptarea de la „obligația” exercitării votului a cetățenilor români aflați în străinătate, semnalăm că aceasta este în contradicție cu dispozițiile art.23 alin.(1) din Legea nr.373/2004, care prevăd că pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României se organizează câte o secție de votare pentru alegătorii membri ai reprezentanțelor diplomatice și familiilor lor, precum și pentru cetățenii români din țară sau străinătate aflați în țările respective în ziua alegerilor.

5. În legătură cu instituirea unor norme sancționatoare contravențional pentru cei care nu-și exercită dreptul de vot, semnalăm că, potrivit art.27 din Legea nr.370/2004, sancțiunile contravenționale și pedepsele prevăzute de lege pentru încălcarea dispozițiilor legale privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, se aplică și în ceea ce privește încălcarea dispozițiilor legale corespunzătoare privind alegerea Președintelui României. În aceste condiții, trebuia avut în vedere că Legea nr.373/2004 are deja instituit un regim contravențional, astfel că prevederile din propunerea legislativă, în măsura în care acestea erau constituționale, urmau, eventual, să fie integrate în reglementarea existentă, prin instituirea unei noi contravenții, nu ca un alineat distinct în cadrul art.1.

6. Referitor la imposibilitatea alegătorului de a se prezenta la vot din cauza bolii dovedită cu acte medicale, semnalăm că Legea nr.373/2004 reglementează posibilitatea organizării de secții de votare în spitale, sanatorii, case de invalizi, centre de îngrijire, asistență și recuperare a persoanelor adulte cu handicap și cămine de bătrâni, sau soluția urnei mobile.

7. Semnalăm că propunerea legislativă **nu îndeplinește nici cerințele prevăzute de art.74 alin.(4) din Constituție**, potrivit cărora propunerile legislative se prezintă în forma cerută pe proiectele de legi, și nici pe cele prevăzute de Legea nr.24/2000, referitoare la normele de tehnică legislativă, deoarece:

a) proiectul nu cuprinde în antet autoritatea emitentă a actului normativ;

b) în acord cu normele de tehnică legislativă, trebuia să se redea **în titlu**, în mod sintetic, operațiunea tehnică avută în vedere, respectiv completarea (nu și modificarea) art.1 din Legea nr.370/2004;

c) **la partea introductivă a articolului unic**, în considerarea normelor de tehnică legislativă, textul trebuia să cuprindă toate datele de identificare ale legii asupra căreia se intervine, iar exprimarea voinței legislative de completare a dispoziției art.1 din Legea nr.370/2004 trebuia să se facă în concordanță cu formula consacrată de prevederile art.58 al Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 426/26.04.2005